

Webcasting (transmisje internetowe on line) narzędziem wdrażania corporate governance

Wojciech Grabiński

Webcasting, czyli transmisje internetowe wykorzystują technologię streamingu, polegającą na przesyłaniu plików bez potrzeby ich wcześniejszego zapisania na dysku. Ta nowoczesna technologia od kilku lat z powodzeniem jest wykorzystywana na dojrzałych rynkach europejskich oraz w USA, stając się standardowym narzędziem relacji inwestorskich. Przykładowo, w Niemczech ponad 60% spółek, a we Francji ok. połowy udostępnia przebieg swoich walnych zgromadzeń w internecie. Również ponad 95% konferencji kwartalnych dostępnych jest on line.¹

W perspektywie społeczeństwa informacyjnego, globalizacji, nieustannej potrzeby wzrostu konkurencyjności spółek *webcasting* zapewnia cały szereg korzyści upoważniających do stwierdzenia, iż bez *webcastingu* nie można wdrożyć *corporate governance*.

Jakie korzyści mogą odnieść inwestorzy oraz spółki z wykorzystania *webcastingu* w swoich kontaktach z inwestorami?

Korzyści dla akcjonariuszy

Z perspektywy akcjonariusza transmisje internetowe są **łatwym kanałem dostępu do najważniejszych wydarzeń korporacyjnych**: spotkań inwestorskich i walnych zgromadzeń.

Dostępne na rynku polskim rozwiązanie, oferowane przez InfoGiełdę SA, zapewnia nie tylko możliwość śledzenia przebiegu wydarzenia, ale także zadawania pytań czy przedstawiania własnego stanowiska przez akcjonariusza spółki, przeglądania prezentacji czy programu wydarzenia. Dla akcjonariusza transgranicznego Unii Europejskiej jest możliwy wybór wersji językowej. Rozwiązanie ma charakter interaktywny, nie jest nastawione wyłącznie na jednostronny przekaz od spółki do inwestora. Warunki techniczne dostępu do transmisji również nie są trudne do spełnienia.

Ułatwienie dostępu do informacji niefinansowych. *Webcasting* może być także kanałem dostępu do informacji dla akcjonariuszy. Źródłem informacji są oczywiście witryny internetowe spółek, ale jak pokazują badania, mają one często charakter fasadowy, są rzadko aktualizowane². Witryny są na pewno dobrym narzędziem publikacji okresowych wyników finansowych spółek. W badaniu Polskiego Instytutu Relacji Inwestorskich³ akcjonariusze instytucjonalni zgłaszają natomiast deficyt takich istotnych informacji, jak strategie, trendy, prognozy. Podobne zarzuty formułują też inwestorzy indywidualni⁴. Wydaje się, że transmisje wideo z konferencji kwartalnych z udziałem zarządów spółek, dające możliwość przeglądania prezentacji przez odbiorcę transmisji, zadania pytań mogą spełnić to zapotrzebowanie.

¹ Małgorzata Remisiewicz, *Nowe technologie w relacjach inwestorskich*, „Przegląd Corporate Governance. Biuletyn Polskiego Instytutu Dyrektorów”, 1(5) 2006, s. 60.

² Małgorzata Remisiewicz, op. cit., s. 61 i nast.

³ 3. *Relacje inwestorskie w Polsce*. Wyniki ankiety przeprowadzonej przez PIRI, luty 2006 s.12

⁴ 4. *Ogólnopolskie badanie inwestorów indywidualnych*, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych, 2005.

Warto także zauważyć łatwość dostępu do tego kanału komunikacji spółki oraz inwestora w porównaniu do innych form kontaktu. Okoliczność ta ma znaczenie szczególne w przypadku walnych zgromadzeń spółek, na których realizowanych jest większość praw akcjonariuszy. **Łatwość dostępu do walnego zgromadzenia** spółki poprzez transmisję on line ma znaczenie dla inwestorów indywidualnych (którzy zgodnie z profilem inwestora indywidualnego – według badania Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych – w większości utrzymują się z dochodów z pracy⁵, w związku z tym czynnik czasu i kosztów dojazdu do miejsca w.z.a. jest ważnym czynnikiem decyzyjnym). Kwestia czasu jest także istotna dla inwestorów instytucjonalnych, którzy nie mają zasobów, by wydelegować przedstawicieli do obsługi wszystkich w.z.a. spółek posiadanych w portfelu.⁶

Webcasting ułatwia także aktywność inwestorów. Najważniejszym forum realizacji praw korporacyjnych akcjonariuszy jest oczywiście walne zgromadzenie spółki.

Cytowane już wcześniej badanie, przeprowadzone przez SII w 2005, wskazuje⁷, iż 89% badanych inwestorów indywidualnych nie jest zainteresowanych uczestnictwem w w.z.a. Jako najważniejsze bariery w tym uczestnictwie inwestorzy wskazują brak czasu, brak dostępu przez internet oraz koszty.

Dostępne już dzisiaj transmisje on line z walnych zgromadzeń usuwają wskazywane przeszkody, umożliwiają śledzenie obrad najważniejszego organu spółki bez dodatkowych kosztów. Natomiast zapisy transmisji dostępne np. na stronach internetowych spółek umożliwiają dostęp do wydarzeń archiwalnych w dowolnym czasie.

Korzyści dla spółek

Wśród korzyści dla samych spółek należy wskazać na **rynkową wartość przejrzystości funkcjonowania spółki**, wychodzenia poza minimum informacyjne i szerokiej dostępności informacji o spółce dla inwestorów. Według raportu Polskiego Instytutu Relacji Inwestorskich⁸ opublikowanego w 2006 r. 85% inwestorów jest gotowych zapłacić premię za akcje spółki o wysokiej jakości relacji inwestorskich, z tego 30% inwestorów jest gotowych zapłacić premię 5-15%.⁹

Niewątpliwie są także **korzyści wizerunkowe** dla spółki korzystającej z nowoczesnej technologii, starającej się tym dodatkowo pozyskać zainteresowanie inwestorów. Spółki konkurują o kapitał przyciągając zainteresowanie inwestorów. Wysoki stopień znajomości spółki zwykle zwiększa zainteresowanie jej akcjami a to z reguły przekłada się na ich większą wartość. *Webcasting* buduje wizerunek spółki w Internecie, który staje się równie ważny jak w ś wiecie realnym *Webcasting* jest jedynym kanałem przekazu, który spełnia zasady równego dostępu do informacji w tym samym czasie dla tak dużej ilości odbiorców.

Warto także zwrócić uwagę na **efektywność kosztową webcastingu**. Koszt dotarcia do jednego odbiorcy niejednokrotnie jest mniejszy niż w przypadku innych kanałów informacji, takich jak *road show*, spotkania „1-on-1”, *investor days* i inne.

Pozycja w rankingach Corporate Governance- jest to dopiero projektowana korzyść. Wydaje się, że jest kwestią czasu, gdy autorzy rankingów Corporate Governance zauważą fakt organizowanych transmisji z wza oraz spotkań inwestorskich jako kryterium stopnia rzeczywistego a nie deklarowanego wdrożenia Corporate Governance.

⁵ Ogólnopolskie badanie inwestorów, op. cit.

⁶ Aleksander Juschus, *About the Benefits of Proxy Voting*, „Przegląd Corporate Governance. Biuletyn Polskiego Instytutu Dyrektorów”, 1(4) 2005, s. 58.

⁷ Ogólnopolskie badanie inwestorów indywidualnych, op. cit.

⁸ Relacje inwestorskie w Polsce, op. cit.

⁹ Igor Belikow podaje, iż akcjonariusze z rynków wschodzących są gotowi płacić premię nawet w wysokości 50% i więcej; por. Igor Belikow, *Good Corporate Governance: Who Will Pay For It and How Much?*, Przegląd Corporate Governance. Biuletyn Polskiego Instytutu Dyrektorów, 1(4) 2005, s. 65.

Warto też zwrócić uwagę, iż *webcasting* umożliwia także **dostęp do wydarzeń korporacyjnych dla pracowników** spółek- często także akcjonariuszy, zwłaszcza dużych, wielotysięcznych korporacji.

W kierunku bezpośredniego głosowania przez internet

Webcasting umożliwia tylko dostęp, śledzenie przebiegu wydarzeń korporacyjnych spółek. Nawet gdy jest to dostęp interaktywny, nie w pełni jednak wykorzystuje walory internetu. Internet w może być także wykorzystywany do realizacji praw korporacyjnych akcjonariuszy, zwłaszcza bezpośredniego głosowania na walnych zgromadzeniach. Taki sposób wykorzystania internetu jest już rozpowszechniony w krajach Unii oraz USA¹⁰. Mimo iż brak jest przeciwwskazań w *Kodeksie spółek handlowych* do organizacji bezpośredniego głosowania przez internet, to w polskim środowisku prawniczym przeważa w tej chwili stanowisko o potrzebie pozytywnej regulacji tej kwestii przez k.s.h.¹¹

Projekt zmiany dyrektywy unijnej 2004/109/WE w trosce o umożliwienie korzystania z praw korporacyjnych przez akcjonariuszy UE przewiduje zniesienie wszelkich ograniczeń w głosowaniu drogą elektroniczną. Brak w tej chwili prawnej możliwości głosowania przez internet jest coraz bardziej anachroniczny w sytuacji postępującej elektronizacji i internetyzacji kolejnych funkcjonalności społecznych, czego przykładem może być chociażby bankowość elektroniczna, obrót gospodarczy wykorzystujący e-faktury, możliwość składania zeznań podatkowych przez internet czy też obsługa internetowa interesantów w urzędach.

W tej chwili dostępne jest na rynku polskim rozwiązanie oferowane przez InfoGiełdę SA o nazwie PROXY VOTING ON LINE, maksymalnie wykorzystujące obecne możliwości prawne. Rozwiązanie umożliwia przesyłanie instrukcji pełnomocnikowi

obecnemu fizycznie na sali obrad w.z.a. przez akcjonariusza obserwującemu zgromadzenie poprzez transmisję internetową. Prawnym uczestnikiem walnego zgromadzenia spółki jest pełnomocnik, który odbiera instrukcje od akcjonariuszy i wykonuje prawo głosu z akcji.

Rozwiązanie oparte na aplikacji webowej zapewnia poziom bezpieczeństwa na poziomie bankowości elektronicznej. Rozwiązanie to zastosowała już dwukrotnie Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie podczas swoich walnych zgromadzeń 15-22 marca oraz 8 maja br. Korzystało z niej 10% akcjonariuszy GPW i spotkało się z bardzo dobrym przyjęciem przez jej użytkowników.

Skorzystanie przez spółki z rozwiązania PROXY VOTING ON LINE umożliwi pewne oswojenie się z takim narzędziem także przez akcjonariuszy w oczekiwaniu na możliwość głosowania bezpośrednio on line.

Dotychczasowe doświadczenia *webcastingu*

Polskie spółki wykorzystują korzyści *webcastingu* jeszcze w niewielkim stopniu. Formułowany jest nawet pogląd, iż jest to wyraz tylko deklaratywnego podejścia do standardów i zasad *corporate governance*¹².

¹⁰ Małgorzata Engeleit, *Wirtualne walne zgromadzenie. Wpływ internetu na prawo spółki akcyjnej*, Difin, Warszawa 2005, s. 128 i nast.

¹¹ Taki pogląd przeważał na niedawno odbytej konferencji „Internet w spółce akcyjnej”, zorganizowanej 12 kwietnia 2006 przez Polski Instytut Dyrektorów.

¹² Małgorzata Remisiewicz, op. cit. s. 64.

W chwili pisania tego artykułu około 15 spółek skorzystało z transmisji internetowych swoich wydarzeń korporacyjnych, z tego transmisje z w.z.a w 2006 roku zorganizowało kilka spółek (PKN Orlen, NETIA, ING Bank Śląski oraz GPW), a kilka kolejnych spółek planuje jeszcze takie transmisje.

Wyraźna jest natomiast duża dynamika wzrostu tych transmisji w porównaniu do lat poprzednich oraz stopniowy wzrost liczby odbiorców takich transmisji, co pozwala prognozować, iż obecna luka w wykorzystaniu *webcastingu* pomiędzy polskimi spółkami a spółkami rynków dojrzałych zostanie szybko zniwelowana.

Nowoczesne technologie, których oferta jest już dostępna dla polskich spółek, dają szansę, narzędzie korzystania przez akcjonariuszy z ich praw. Rolą samych spółek, a także instytucji rynku kapitałowego, stowarzyszeń inwestorów, instytucji edukacyjnych rynku kapitałowego, instytucji promujących *corporate governance* jest stwarzanie zachęt dla akcjonariuszy do korzystania z dostępnych już możliwości. Ich wykorzystanie zależy jednak od aktywności samych akcjonariuszy.

dr Wojciech Grabiński

Ukończył politologię na Uniwersytecie Wrocławskim, następnie – pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1980-1991, w 1990 obronił pracę doktorską z politologii na temat podmiotowości politycznej jednostki w systemie opresyjnym w ujęciu psychopolitologicznym. Absolwent licznych kursów menedżerskich z zakresu finansów, marketingu, HR, zarządzania projektami.

Jest członkiem zarządu InfoGiełdy SA. W latach 1991-1995 – dyrektor generalny-członek zarządu Vecto Sp. z o.o. (dealer Forda); 1996-1998 – Shell Gas Polska, dyrektor projektu ds. MotorGas; 1998-2000 – Iveco Poland, dyrektor ds. Sieci Dealerskiej; 2000-2002 – prowadził własną firmę z zakresu konsultingu, 2003-2004 – Centrum Rozliczeń i Informacji CERi Grupa BRE Banku, dyrektor sprzedaży.

Współzałożyciel i członek kapituły stowarzyszenia Instytut Nowych Technologii w Łodzi.